

ПРОЄКТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІнь ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
КВАЛАФІКАЦІЯ	Бакалавр з економіки

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного
університету
протокол №__ від «__» ____ 2025 р.)
та вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.**

В. о. ректора

_____ /Андрій КУДРЯШОВ/

**Харків – 2025
ПЕРЕДМОВА**

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою у складі:

- 1. Філімонов Юрій Леонідович** – завідувач кафедри глобальної економіки, канд. екон. наук, доцент, гарант освітньої програми.
- 2. Онегіна Вікторія Михайлівна** – професор кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук, професор, член групи удосконалення.
- 3. Ломовських Людмила Олександрівна** – професор кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук, професор, член групи удосконалення.
- 4. Антощенкова Віталіна Володимирівна** – доцент кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук, доцент, член групи удосконалення.
- 5. Пащенко Юлія Валентинівна** – доцент кафедри глобальної економіки, канд. екон. наук, доцент, член групи удосконалення.

Освітньо-професійна програма схвалена науково-методичною радою та затверджена Вченою радою ДБТУ.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1. Гущул Тетяна Анатоліївна** – доцент кафедри економіки Національного університету біоресурсів та природокористування України, канд. екон. наук.
- 2. Кучер Леся Юріївна** – професор кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка», д-р екон. наук, професор.
- 3. Глянь Тетяна Іванівна** – заступник генерального директора ПП «Агро-Глянь» Красноградського району Харківської області, здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії Державного біотехнологічного університету.
- 4. Ісламов Мамед Вісітович** – керівник Товариства з обмеженою відповідальністю A&M AGROINVEST LTD.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Економіка»
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет економічних відносин та фінансів (далі ФЕВФ) Кафедра глобальної економіки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний; - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. Мінімум 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію УД № 21015700 Строк дії сертифіката до 01.07.2025 р.
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта або наявність ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра або освітньо кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	До завершення повного циклу навчання.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/osvitnya-diyalnist/osvitni-programi/
2 – Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на підготовку висококваліфікованих бакалаврів з економіки, здатних застосовувати економічні знання і навички для вирішення завдань у широкому спектрі соціально-економічної діяльності, включаючи біотехнологічні, аграрні та інші сфери економіки. Програма орієнтована на формування компетентностей у контексті сталого розвитку економічних систем різних рівнів, продовольчої безпеки, інновацій, з акцентом на гармонізацію національних економічних процесів з глобальними тенденціями, а також	

на ефективну діяльність в умовах мінливого середовища та зовнішніх викликів.

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</p> <p>Спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)</p> <p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження та презентація результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з економіки</p> <p>Програма орієнтована на підготовку економістів, здатних працювати в умовах глобальних змін та сучасних викликів, використовуючи традиційні та сучасні інструменти для успішного вирішення професійних завдань щодо аналізу та обґрунтування шляхів сталого розвитку економічних систем різних рівнів, зокрема агропродовольчої системи, забезпечення їх інноваційності та конкурентоспроможності.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Програма спрямована на підготовку сучасних, висококваліфікованих фахівців із системним розумінням економічних процесів, здатних інтегрувати інноваційні методи, принципи та стратегії сталого розвитку, передові технології, а також розвивати необхідні soft skills для ефективної діяльності в умовах мінливого середовища. Програма також орієнтована на формування здатності обґрунтовувати шляхи сталого розвитку економічних систем різних рівнів (мікро-, мезо-, макро-), враховуючи глобальні економічні виклики та можливості, зокрема в аграрній сфері.</p> <p>Ключові слова: економічні процеси, ефективність, сталий розвиток економіки, стійка економіка, конкурентоспроможність, інновації, аграрна сфера, агропродовольча система, продовольча безпека, підприємство, національна економіка, глобальна економіка.</p>

Особливості освітньої програми	<p>Практико-орієнтоване навчання, що забезпечує оволодіння практичними навичками ефективно працювати в міждисциплінарних командах та обґрунтовувати оптимальні рішення щодо забезпечення сталого розвитку економічних систем (мікро-, мезо- та макрорівнів) в умовах мінливого середовища, зовнішніх та внутрішніх викликів та загроз.</p> <p>Програма надає знання, що забезпечують можливість розуміти та аналізувати вплив глобальних тенденцій на економічні системи, зокрема на агропродовольчу систему.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Професійна діяльність бакалавра з економіки освітньо-професійної програми «Економіка» може здійснюватись в установах, організаціях та підприємствах різних організаційно-правових форм в розрізі професійних груп та професійних назв робіт відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій (ДК 003:2010)»:</p> <p>2320 - Викладачі середніх навчальних закладів.</p> <p>2412.2 - Професіонали в галузі праці та зайнятості.</p> <p>2414.1 - Наукові співробітники (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій).</p> <p>2414.2 - Професіонали з фінансово-економічної безпеки.</p> <p>2419.2 - Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності.</p> <p>2441.1 - Наукові співробітники (економіка).</p> <p>2441.2 – Економісти.</p> <p>2447.1 - Наукові співробітники (проекти та програми).</p> <p>2447.2 - Професіонали з управління проектами та програмами.</p> <p>3411 - Дилери (біржові торговці за свій рахунок) та брокери (посередники) із заставних та фінансових операцій.</p> <p>3435.1 - Організатори діловодства (державні установи).</p> <p>3435.2 - Організатор діловодства (види економічної діяльності).</p> <p>3436.1 - Помічники керівників підприємств, установ та організацій.</p> <p>3436.2 - Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів.</p> <p>3436.3 - Помічники керівників малих підприємств без апарату управління.</p>
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами 7 рівня НРК України, другого циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQF-LLL. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центрковане, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. Форми та методи навчання включають: проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Застосовуються інноваційні технології дистанційного навчання, в тому числі на базі сучасних Інтернет-платформ шляхом відео-конференцій з одночасним обміном повідомленнями і передачею контенту в режимі реального часу.
Оцінювання	<p>Контрольні заходи включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних занять; – підсумковий контроль проводиться у формі семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти (іспит або залік) в усній або письмовій формі, або із застосуванням ІТ-технологій. – атестація здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів у вигляді іспиту здійснюється за 100-балльною шкалою, шкалою ЕКТС і національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліку - за стобальною шкалою, шкалою ЕКТС та національною шкалою («зараховано», «незараховано»).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки
Загальні компетентності (ЗК)	<p><i>Комpetентності, визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

	<p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобroчесності.</p> <p>ЗК 15. Формування знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістово інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп’ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв’язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб’єктів господарювання, оцінку</p>

	<p>їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p><i>Компетентності, визначені ДБТУ:</i></p> <p>СК15. Здатність оцінювати стан і взаємовідносини суб'єктів господарювання в контексті забезпечення стійкості економіки, в тому числі агропродовольчої системи з урахуванням сучасних викликів.</p> <p>СК 16. Здатність аналізувати вплив глобальних економічних, соціальних, екологічних, інноваційних тенденцій на національну економіку, та зокрема аграрну сферу, обґрунтовувати шляхи сталого розвитку соціально-економічних систем у мінливому середовищі.</p>
--	---

7 – Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

<i>Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:</i>	
ПРН 1	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
ПРН 2	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
ПРН 3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
ПРН 4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
ПРН 5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
ПРН 6	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
ПРН 7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
ПРН 8	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
ПРН 9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
ПРН 10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
ПРН 11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
ПРН 12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
ПРН 14	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
ПРН 15	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ПРН 16	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
ПРН 17	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
ПРН 18	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
ПРН 19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
ПРН 20	Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
ПРН 21	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
ПРН 22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
ПРН 23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
ПРН 24	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
<i>Програмні результати навчання, визначені ДБТУ:</i>	
ПРН 25	Застосовувати теоретичні знання та практичні навички аналізу стану та тенденцій розвитку агропродовольчих систем в сучасному глобальному економічному просторі в умовах сучасних викликів у контексті забезпечення стійкої економіки.
ПРН 26	Вміти обґрунтовувати напрями та шляхи сталого розвитку аграрної сфери, що здатна ефективно реагувати на глобальні економічні, соціальні, екологічні та інноваційні виклики.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Група удосконалення ОП налічує трьох докторів і двох кандидатів наук. Всі розробники є штатними співробітниками Державного біотехнологічного університету. Науково-педагогічний склад, що забезпечує реалізацію ОПП, відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані фахівці, роботодавці. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності у сфері вищої світи і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: – навчальні корпуси; – гуртожитки;

	<ul style="list-style-type: none"> – тематичні кабінети; – кабінет курсового та дипломного проектування; – комп’ютерні класи; – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ДБТУ: http://btu.kharkov.ua/, офіційний сайт ФЕВФ: http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-ekonomicnih-vidnosin-ta-finansiv/ та сайт кафедри глобальної економіки: https://biotechuniv.edu.ua/fakulteti-instituti/fakultet-ekonomicnih-vidnosin-ta-finansiv/kafedra-globalnoyi-ekonomiki/; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ДБТУ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – робочі програми та силабуси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, кваліфікаційних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки та ін.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	<p>Реалізується відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється внутрішніми документами ДБТУ. Здобувачі вищої освіти ОПП «Економіка» у межах співпраці ДБТУ з провідними закладами вищої освіти України мають право впродовж окремих семестрів навчатися в інших ЗВО, проходити фахові стажування та фахові тренінги.</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), отриманих під час участі студентів у програмах національної академічної мобільності, відбувається шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням здобутих програмних результатів навчання.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Організація кредитної мобільності здійснюється відповідно до правил європейських програм (Еразмус+ KA1 International Credit Mobility), інших міжнародних програм та договорів про співробітництво між Державним біотехнологічним університетом та партнерами закладами вищої освіти і науковими установами інших країн.</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів на основі ЄКТС здійснюється шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням програмних результатів навчання, здобутих здобувачем вищої освіти.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Підготовка здійснюється згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян та внутрішніх документів ДБТУ.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

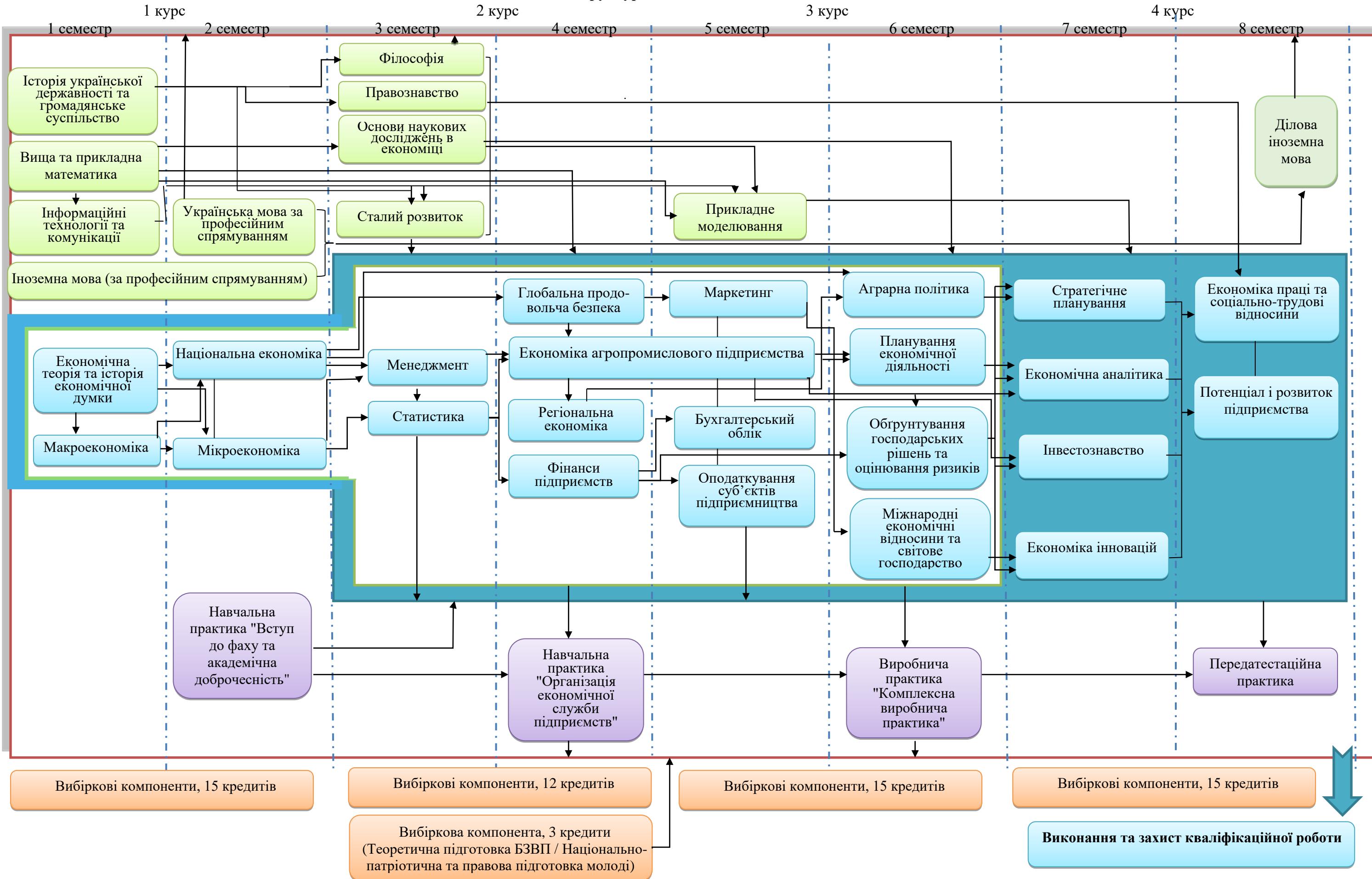
2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК ЗП 1	Історія української державності та громадянське суспільство	4	екзамен
ОК ЗП 2	Інформаційні технології та комунікації зв'язків	4	зalік
ОК ЗП 3	Сталий розвиток	4	екзамен
ОК ЗП 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	екзамен
ОК ЗП 5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОК ЗП 6	Вища та прикладна математика	4	зalік
ОК ЗП 7	Основи наукових досліджень в економіці	3	зalік
ОК ЗП 8	Правознавство	3	зalік
ОК ЗП 9	Ділова іноземна мова	4	зalік
ОК ЗП 10	Прикладне моделювання	4	зalік
ОК ЗП 11	Філософія	4	екзамен
	Фізичне виховання (позакредитна)		
2. Цикл професійної та практичної підготовки			
ОК ПП 1	Економічна теорія та історія економічної думки	5	екзамен
ОК ПП 2	Макроекономіка	4	екзамен
ОК ПП 3	Мікроекономіка	4	екзамен
ОК ПП 4	Національна економіка	4	екзамен
ОК ПП 5	Статистика	4	екзамен
ОК ПП 6	Менеджмент	4	екзамен
ОК ПП 7	Глобальна продовольча безпека	4	екзамен
ОК ПП 8	Регіональна економіка	4	екзамен
ОК ПП 9	Фінанси підприємства	4	екзамен
ОК ПП 10	Економіка агропромислового підприємства	10	екзамен
ОК ПП 11	Бухгалтерський облік	4	екзамен
ОК ПП 12	Оподаткування суб'єктів підприємництва	3	екзамен
ОК ПП 13	Маркетинг	4	екзамен
ОК ПП 14	Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків	4	екзамен
ОК ПП 15	Аграрна політика	4	екзамен
ОК ПП 16	Міжнародні економічні відносини та світове господарство	6	екзамен
ОК ПП 17	Планування економічної діяльності	4	екзамен
ОК ПП 18	Стратегічне планування	4	зalік
ОК ПП 19	Економічна аналітика	4	екзамен
ОК ПП 20	Інвестознавство	4	екзамен
ОК ПП 21	Економіка інновацій	5	екзамен
ОК ПП 22	Економіка праці та соціально-трудові відносини	4	екзамен
ОК ПП 23	Потенціал і розвиток підприємства	4	екзамен

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форма підсумкового контролю
ОК ПП 24	Навчальна практика "Вступ до фаху та академічна добродетель"	6	залік
ОК ПП 25	Навчальна практика (ознайомлювальна) "Організація економічної служби підприємства"	6	залік
ОК ПП 26	Виробнича практика "Комплексна виробнича практика"	6	залік
ОК ПП 27	Передатестаційна практика	6	залік
ОК ПП 28	Виконання та захист кваліфікаційної роботи	10	Захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП			
	Загальний обсяг вибіркових компонент	60	
	Загальний обсяг освітньо-професійної програми	240	

*Здійснення студентом права вибору відповідно до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, пункт; задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, ефективного використання можливостей і традицій Університету, потреб замовника, регіональних потреб тощо у Державному біотехнологічному університеті регламентується внутрішнім Положенням про порядок обрання студентами вибіркових дисциплін. Перелік навчальних дисциплін щорічно затверджується Вченом радою університету та оприлюднюється на офіційному сайті університету <http://btu.kharkov.ua/studentu/vibirkovi-distsiplini/>.

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Економіка» в рамках спеціальності С1 Економіка проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавра з економіки.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки. У роботі досліджуються проблемні питання у сфері економічної діяльності різних економічних агентів (індивідуумів, домогосподарств, підприємств та органів державної влади) із застосуванням аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування пропозицій та прийняття ними управлінських рішень.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плаґіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Процедури СВЗЯВО	Заходи СВЗЯВО
Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	В університеті затверджені «Положення про академічну добробечесність та етику академічних взаємовідносин Державного біотехнологічного університету» та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Державного біотехнологічного університету»
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відбуваються відповідно до локальних нормативних документів університету. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу Державного біотехнологічного університету», «Положенням про освітні програми Державного біотехнологічного університету» та «Положенням гаранта і групу удосконалення освітньої програми в Державному біотехнологічному університеті». Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як результат зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, а також з урахуванням прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. В університеті проходить щорічне опитування здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників щодо якості освітніх програм, результати якого обов'язково враховують під час їх перегляду.
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті»
Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників	Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників відбувається у кінці календарного року відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання управлінської діяльності керівних працівників та діяльності кафедр Державного біотехнологічного університету». Результати оцінювання обов'язково оприлюднюють на сайті університету. Рейтингова система оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників університету забезпечує вимірювання рівня їхньої індивідуальної професійної активності відповідно до змісту наукової, навчально-методичної та організаційно-виховної роботи і мотиває до зростання результативності професійної діяльності
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	НПП, залучені до реалізації освітнього процесу в рамках освітньої програми, проходять підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації».
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Освітній процес в університеті забезпечено: <ul style="list-style-type: none"> – комп'ютерними системами, мультимедійним обладнанням; – доступом до мережі «Інтернет»; – сайтом університету, електронною бібліотекою; – доступом до відкритих освітніх ресурсів; – платформою дистанційного навчання «Moodle»; – інформаційною системою планування та обліку навчальної роботи.

Процедури СВЗЯВО	Заходи СВЗЯВО
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформацію про освітні програми, ступені вищої освіти і кваліфікації розміщено на сайті університету у відкритому доступі
Забезпечення дотримання академічної добroчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного plagiatu	Забезпечення дотримання академічної добroчесності працівниками університету і здобувачами вищої освіти регламентовано Кодексом академічної добroчесності Державного біотехнологічного університету. В університеті функціонує система запобігання та виявлення plagiatu в роботах працівників та здобувачів вищої освіти з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

5. Матриця відповідності компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
обов'язковими компонентами освітньої програми**

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27	ПРН 28											
	ОК ЗП 1	ОК ЗП 2	ОК ЗП 3	ОК ЗП 4	ОК ЗП 5	ОК ЗП 6	ОК ЗП 7	ОК ЗП 8	ОК ЗП 9	ОК ЗП 10	ОК ЗП 11	ОК ПП 1	ОК ПП 2	ОК ПП 3	ОК ПП 4	ОК ПП 5	ОК ПП 6	ОК ПП 7	ОК ПП 8	ОК ПП 9	ОК ПП 10	ОК ПП 11	ОК ПП 12	ОК ПП 13	ОК ПП 14	ОК ПП 15	ОК ПП 16	ОК ПП 17	ОК ПП 18	ОК ПП 19	ОК ПП 20	ОК ПП 21	ОК ПП 22	ОК ПП 23	ОК ПП 24	ОК ПП 25	ОК ПП 26	ОК ПП 27	ОК ПП 28
ПРН 1	+																																						
ПРН 2	+		+																																				
ПРН 3																																							
ПРН 4		+																																					
ПРН 5		+	+																																				
ПРН 6				+	+																																		
ПРН 7						+																																	
ПРН 8		+					+																																
ПРН 9	+		+																																				
ПРН 10																																							
ПРН 11																																							
ПРН 12		+				+		+																															
ПРН 13		+							+																														
ПРН 14	+																																						
ПРН 15				+	+																																		
ПРН 16				+	+																																		
ПРН 17																																							
ПРН 18																																							
ПРН 19	+																																						
ПРН 20					+	+																																	
ПРН 21	+	+																																					
ПРН 22																																							
ПРН 23		+																																					
ПРН 24	+																																						
ПРН 25																																							
ПРН 26			+																																				

7. Перелік нормативних документів, на яких базується ОПП

1. Закон України «Про вищу освіту» в редакції від 05.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>;
2. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. № 1/9-239 URL:<https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11>List-MON-1-9-239-vid-28-04-2017-zrazok-OP-bakalavr.pdf>;
3. Національна рамка кваліфікацій зі змінами від 25.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>;
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>;
5. Методичні рекомендації щодо формування стандартів вищої освіти (затверджені наказом МОН України від 30.04.2020. № 584). URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>;
6. Стандарт вищої освіти України первого (бакалаврського) рівня за галузю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» від 13.11.2018 р. № 1244. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/051-Ekonomika-bakalavr.28.07-1.pdf>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> .
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>;
9. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року). URL: <https://surl.li/edeyux>.
10. Положення про освітні програми Державного біотехнологічного університету від 25.11.2021р. <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-nm-op-pol4.pdf>;
11. Стратегія розвитку Державного біотехнологічного університету на 2022-2027 роки від 14.04.2022 р. URL: <http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-strat.pdf>;
12. Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf>;
13. Положення про академічну мобільність URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/04/norm-b-org-op-pol1.pdf>;
14. Положення про порядок обрання здобувачами освіти вибіркових навчальних дисциплін у Державному біотехнологічному університеті. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/06/pol-pro-obj-vyb-dysc-z.pdf>;
15. Положення про практичне навчання здобувачів вищої освіти. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/pol-pro-practk-navch-23.pdf>;
16. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-acad-pol7.pdf>;
17. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-org-oppol8.pdf>.